

En sjukvårdshuvudman (landsting) är enligt 3 b § tredje stycket hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), HSL, skyldig att upprätta en samordnande plan för en funktionshindrad person. Fråga om utformningen av en sådan plan

Efter anmälan och utredning uttalade *JO André* i beslut den 9 oktober 2002 följande i bedömningsdelen.

Landstinget skall enligt 3 b § HSL erbjuda dem som är bosatta inom landstinget bl.a. habilitering, rehabilitering och hjälpmedel för funktionshindrade. Enligt bestämmelsens tredje stycke skall habilitering eller rehabilitering samt tillhandahållande av hjälpmedel planeras i samverkan med den enskilde. Av planen skall planerade och beslutade insatser framgå.

Av förarbetena (prop. 1992/93:159 s. 202) till bestämmelsen i 3 b § tredje stycket HSL framgår bl.a. följande. Bestämmelsen fastlägger ett ansvar för landstingen att planera habilitering, rehabilitering och tillhandahållande av hjälpmedel. Enligt patientjournalagen (1985:562) skall en patientjournal bl.a. innehålla väsentliga uppgifter om vidtagna och planerade åtgärder. Den nu föreslagna planeringskyldigheten tar emellertid sikte inte enbart på planeringen av de medicinska insatser som kan vara aktuella. Syftet är att få fram en samordning av de olika rehabiliterings-, habiliterings- eller hjälpmedelsinsatser som den enskilde kan behöva. Därför ligger också ansvaret på sjukvårdshuvudmannen som sådan och inte på de enskilda yrkesutövarna inom hälso- och sjukvården. All individuell planering skall självfallet ske i samråd med den enskilde.

Vidare anges (s. 121) att planen bör utgå från den enskildes egna mål, behov och intressen. Den bör omfatta olika behov som kan tillgodoses genom insatser från flera kompetensområden och genom flera verksamheter. Då insatserna ges genom flera verksamheter bör det inom var och en av verksamheterna upprättas en plan över olika åtgärder, som med den enskildes medgivande kan utväxlas mellan de verksamheter som ger habilitering eller rehabilitering. Under förutsättning att den enskilde begär det, bör en plan också kunna överlämnas till kommunen som bas för kommunens sociala, psykologiska och pedagogiska stödåtgärder. Planen bör vara så utformad att den ger möjlighet till uppföljning, utvärdering och förändringar.

I sammanhanget finner jag skäl att nämna att Socialstyrelsen har haft ett regeringsuppdrag att förstärka och intensifiera sina rådgivnings- och informationsinsatser till huvudmännen angående individuella planer enligt LSS och individuella habiliterings- och rehabiliteringsplaner enligt HSL (se prop. 1999/2000:79 s. 125 f.). I januari 2002 presenterade Socialstyrelsen en slutrapport i projektet ”Individuell plan på den enskildes villkor”. I rapporten framhålls att det är väsentligt att en individuell plan finns för att den enskilde själv skall kunna vara delaktig i arbetsprocessen. Att planeringen dokumenteras i en särskild plan är även en förutsättning för att arbetssättet skall kunna bidra till förbättrad samverkan mellan olika verksamheter som brukaren har kontakt med.

Det kan konstateras att det i den aktuella bestämmelsen i 3 b § HSL talas om en uttrycklig plan av vilken planerade och beslutade insatser skall framgå. Det framgår av såväl förarbeten som Socialstyrelsens nämnda rapport att genom att en plan upprättas skall individen få inflytande över vilka insatser som planeras, och planen skall utgöra ett stöd för patienten och därvid underlätta vid patientens kontakter med andra verksamheter. Därutöver skall planen vara så utformad att den ger möjlighet till uppföljning, utvärdering och förändringar.

Mot bakgrund av det anförda ligger det enligt min mening i sakens natur att planen skall dokumenteras skriftligen och på ett sådant sätt att patienten kan erhålla en kopia av sin individuella plan. Min bedömning är således att det i förevarande fall hade varit lämpligt att upprätta en plan i form av ett särskilt dokument. Genom att endast föra in relevanta uppgifter i den patientjournal som upprättats hos respektive journalföringsskyldig anser jag inte att syftet med en individuell plan uppnås. Lagstiftningen ställer dock inte något uttryckligt krav på att planen skall utgöras av ett separat skriftligt dokument. Mot den bakgrunden vill jag inte kritisera landstinget för att så inte har skett i det aktuella fallet. Jag finner dock skäl att översända en kopia av detta beslut till Socialdepartementet för kännedom och eventuellt beaktande vid en översyn av lagstiftningen.

Ärendet avslutas med de påpekanden som gjorts.